

Lausunto

07.01.2023

Asia: VN/16752/2022 täydentävä

Täydentävä hallituksen esitys hyvinvointialueiden rahoituslain muuttamisesta (yliopistosairaalalisä)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyyntö VN/16752

Täydentävä hallituksen esitys hyvinvointialueiden rahoituslain muuttamisesta (yliopistosairaalalisä)

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Koske

Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus kiittää mahdollisuudesta lausua muutoksesta ja esittää lausuntonsa erityisesti koskien yliopistosairaalalisän kohdentamista.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan yliopistosairaalalisä kohdennettavan yliopistollista sairaalaa ylläpitäville hyvinvointialueille ja Helsingin kaupungille niiden asukasluvun perusteella. Koko sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen yhtenä keskeisenä lähtökohtana on ollut saattaa kansalaiset entistä yhdenvertaisempaan asemaan suhteessa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin, niiden saatavuuteen sekä niiden kehittämiseen. Nyt ehdotettu jakoperuste yliopistosairaalalisälle ei tue hyvinvointialueiden ja niissä asuvien kansalaisten yhdenvertaisuutta, vaan asettaa hyvinvointialueet ja siten myös yhteistyöalueet keskenään hyvin eriarvoiseen asemaan. Yliopistosairaaloiden velvollisuudet, ottaen huomioon myös niiden terveydenhuoltoon liittyvä TKKI-toiminta, eivät rajaudu vain yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen väestöön vaan koko yhteistyöalueen väestöön. Siten myös lisärahoitus tulee olla käytettävissä siten, että se hyödyntää koko yhteistyöalueen toimintaa ja väestöä. Itäinen yhteistyöalue olisi varsin eriarvoisessa asemassa erillishoiduksen suhteen verrattuna esimerkiksi HUS-alueeseen, jossa erilliskorvaus nojalla otettaisiin yliopistosairaalalisän määrätymisperusteeksi huomioon kaikkien Uudenmaan maakunnan alueella sijaitsevien hyvinvointialueiden väestömäärät.

Kun otetaan huomioon, että yliopistosairaalan tulee tuottaa palvelua koko yhteistyöalueelle, hallituksen esittämä rahoitusmalli johtaisi tilanteeseen, jossa yhteistyöalueen väestömäärään suhteutettuna 116 miljoonan euron rahoitus jakautuisi ennen siirtymätasausten huomiointia siten, että asukasmäärään kohdistettuna lisä vaihtelisi Itä-Suomen yhteistyöalueen 10,44€/asukas Etelä-Suomen yhteistyöalueen 26,44€/asukas. Yliopistolaisän euromääräinen ero näiden yhteistyöalueiden välillä on huomattava, mihin hallituksen esityksessä ei anneta perusteita.

Edellä mainitun johdosta lausumme, että yliopistosairaalisän tulisi perustua koko yhteistyöalueen väestömäärään. Se tukisi omalta osaltaan myös yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden strategista kumppanuutta.

Lisäksi haluamme kiinnittää huomiota siihen, että vaikka nyt lausunnolla oleva esitys koskeekin yliopistosairaaloiden lisärahoitusta, jatkossa on kiireellisesti pystyttävä ratkaisemaan sosiaalihuollon lisärahoitus vastaavanlaisella erillisrahoituksella. Yliopistosairaalat eivät vastaa sosiaalihuollon TKKI-toiminnasta eivätkä sosiaalihuollon erityistason palveluista, joiden rahoitus on saatettava yhdenvertaiseen asemaan terveydenhuollon kanssa. Siten monialainen niin terveyden- kuin sosiaalihuollon asiantuntemusta hyödyntävä tutkimuksellinen palveluiden kehittäminen mahdollistuu.

Möller Sointu
Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus